

Европейският
парламент
е поел

ангажимент
по отношение
на развитието

Европейски парламент

2015
Европейска година
за развитие

нашият свят
нашето достойнство
нашето бъдеще

Европейската година за развитие (2015) има за цел да представи отношенията на Европейския съюз с развиващите се страни. В центъра на разискванията ще бъде въпросът какво е постигнато от ЕС и какво може да направи Съюзът в бъдеще за намаляване на бедността и за подкрепа на хората в развиващата се свят, които имат право на достоен живот.

Мотото на тази година е: **НАШИЯТ СВЯТ
НАШЕТО ДОСТОЙНСТВО
НАШЕТО БЪДЕЩЕ**

ЗАЩО 2015 Е ЕВРОПЕЙСКА ГОДИНА ЗА РАЗВИТИЕ?

ЕС играе важна роля в областта на международната помощ за развитие и при формирането на бъдещите политики и цели за устойчиво развитие.

ЕС и неговите държави членки предоставят заедно повече от половината от световната помощ (56,6 милиарда евро през 2013 г.).

Проучванията на общественото мнение показват, че гражданите на ЕС подкрепят помощта на ЕС за развитие. Същевременно те не се считат за добре информирани и знаят твърде малко относно това къде отива помощта. Това е една от причините, поради които неправителствени организации за развитие и Европейският парламент съвместно призоваха 2015 да бъде определена за Европейска година за развитие. За първи път Европейската година се посвещава на работата на ЕС извън неговите граници.

2015-а ще бъде повратна година за световното развитие. Това е целевата година за Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) – осемте цели, договорени в рамките на ООН през 2000 г. Световните лидери се ангажираха да подобрят живота на милиони хора в развиващите се страни, засегнати от болести и глад, и по-специално на жените и децата.

През септември 2015 г. ще станем свидетели на специална среща на високо равнище на ООН, която ще бъде насочена към договарянето на нови универсални цели за устойчиво развитие (ЦУР), които ще заместят ЦХР. След това в края на 2015 г. ще се проведе решаваща среща на високо равнище на ООН в Париж, която ще има за цел постигането на глобално споразумение в областта на климата за гарантиране на устойчиво бъдеще за нашата планета.

Основополагащите ценности на ЕС – човешкото достойнство, свободата, демокрацията и равенството, представляват универсални ценности за всички хора, независимо къде живеят. Предвид нарастващата взаимозависимост в световен мащаб оказването на подкрепа на най-бедните страни носи ползи за всички, населяващи нашия променящ се свят.

- ЦЕЛИТЕ НА ХИЛЯДОЛЕТИЕТО ЗА РАЗВИТИЕ СА НАСОЧЕНИ КЪМ:**
- ❖ ИЗКОРЕНЯВАНЕ НА КРАЙНАТА БЕДНОСТ И ГЛАДА;
 - ❖ ПОСТИГАНЕ НА НАЧАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ВСИЧКИ;
 - ❖ НАСЪРЧАВАНЕ НА РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ И ОВЛАСТЯВАНЕ НА ЖЕНИТЕ;
 - ❖ НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕТСКАТА СМЪРТНОСТ;
 - ❖ ПОДОБРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МАЙКИТЕ;
 - ❖ БОРБА С ХИВ/СПИН, МАЛАРИЯ И ДРУГИ БОЛЕСТИ;
 - ❖ ОСИГУРЯВАНЕ НА УСТОЙЧИВА ОКОЛНА СРЕДА;
 - ❖ РАЗВИТИЕ НА ГЛОБАЛНО ПАРТНЬОРСТВО ЗА РАЗВИТИЕ.

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ И ПОМОЩ ЗА РАЗВИТИЕ: СПАСЯВАНЕТО НА ЧОВЕШКИ ЖИВОТ И ПРОМЯНАТА НА БЪДЕЩЕТО НА МИЛИОНИ ХОРА

Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) са основата и източникът на вдъхновение за помощта на ЕС за развитие и сътрудничество със страни партньори по света. От изкореняването на крайната бедност до предотвратяването на разпространението на СПИН и осигуряване на начално образование за всяко дете – ЦХР помогнаха за преодоляването на пречките пред борбата с бедността и за разглеждането на нейните последици през призмата на изпълними цели.

Целта за намаляване наполовина на крайната бедност вече е постигната: от първоначалните 46 % понастоящем само 22 % от световното население живее в крайна бедност. Много положителна промяна се наблюдава също и по отношение на детската и майчината смъртност. Делът на смъртните случаи при деца под 5-годишна възраст е намалял почти наполовина – от 90 случая на всеки 1000 деца до 48 на 1000 деца, което означава, че в сравнение с преди, броят на смъртните случаи на ден е намалял със 17 000. Достъпът до начално образование също се подобрил. Днес над 90 % от децата в развиващите се държави посещават начални училища, в сравнение с 83 % през 2000 г.

Според оценки на ООН 3,3 милиона души са били спасени от малария от 2000 г. насам; 90 % от тях са деца на възраст под 5 години в Африка на юг от Сахара. От 1990 г. най-малко 2,3 милиарда души са получили достъп до чиста вода, което представлява намаляване с 50 % на дела на хората, които нямат качествена питейна вода, и драстично намаляване на броя на децата, които умират от диария и заразни болести като холера.

Помощта на ЕС в размер на 3 милиарда евро е допринесла за записването на 13,7 милиона деца в начално училище и обучението на 1,2 милиона начални учители между 2007 г. и 2013 г. Над половината от всички 75 милиона деца, които не посещават училище, днес живеят в региони, засегнати от въоръжени конфликти. Ето защо през 2012 г. ЕС даде ход на инициативата на ЕС „Деца на мира“, на която Съюзът предостави 4 милиона евро през 2013 г. През първите две години, 108 000 момчета и момичета имаха възможност да получат достъп до основно образование, макар че се намират в епицентъра на хуманитарна криза.

- БЛАГОДАРЕНИЕ НА ПОДКРЕПАТА НА ЕС ОТ 2004 г. ДО 2012 г.**
- 18,3 МИЛИОНА ДЕЦА НА ВЪЗРАСТ ПОД ЕДНА ГОДИНА СА БИЛИ ИМУНИЗИРАНИ СРЕЩУ МОРБИЛИ.
 - 13,7 МИЛИОНА ПОВЕЧЕ МОМЧЕТА И МОМИЧЕТА СА ПОЛУЧИЛИ ВЪЗМОЖНОСТТА ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ.
 - 24,5 МИЛИОНА ДУШИ СА БИЛИ СВЪРЗАНИ СЪС САНИТАРНА ИНФРАСТРУКТУРА.
 - 46,5 МИЛИОНА ДУШИ СА ПОЛУЧИЛИ СОЦИАЛНИ ПЛАЩАНИЯ, ЗА ДА ИМ СЕ ПОМОГНЕ ДА СЕ БОРЯТ С ГЛАДА И НЕДОХРАНВАНЕТО.

НАСТОЯЩИ И БЪДЕЩИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Предизвикателствата пред устойчивото и справедливо глобално развитие и премахването на бедността продължават да бъдат многостранни. Те включват: увеличаващото се неравенство в световен мащаб, нарушенията на правата на човека, дискриминацията и неравнопоставеността между половете, въоръжените конфликти и тероризма, изменението на климата, продоволствената несигурност, миграцията, безработицата, увеличаването на населението и демографските промени, корупцията, недостига на природни ресурси, нестабилния растеж, както и финансовата и икономическата криза. Всички тези въпроси са на дневен ред.

Откакто беше даден ход на изпълнението на ЦХР настъпи съществена промяна в разискванията във връзка с развитието на световно равнище и в глобалното управление. Икономическият и политическият пейзаж също се промени драстично с бързия подем на бивши развиващи се държави като Китай и Бразилия.

Изменението на климата играе централна роля за развитието; значението на устойчивата околна среда и устойчивостта като основни елементи за намаляване и предотвратяване на бедността днес е широко признато. Продоволствената сигурност, тясно свързана с условията на околната среда, отново е в центъра на вниманието на политиката. Очаква се световното население да надхвърли 9 милиарда души до 2050 г.

Въпреки че процентът на населението, живеещо в крайна бедност, е намалял наполовина, броят на гладуващите продължава да бъде тревожно висок и се очаква да достигне между 800 и 900 милиона души. Недохранването допълва проблема: неправилният хранителен режим при децата може да доведе до непълно интелектуално и физическо развитие за цял живот.

Стига светът да реши, крайната бедност може да бъде изцяло изкоренена до 2030 г. Трябва да бъде разрешен въпросът за неравенството в световен мащаб и да бъдат мобилизирани световните ресурси. Държавите от ЕС обещаха да отделят 0,7 % от общия национален доход в ЕС за помощ за развитие. Досега само четири държави – членки на ЕС, са на път да изпълнят обещанието си.

Вероятно е ЦУР да са по-обхватни, тъй като включват трите измерения на устойчивото развитие: икономическото и социалното измерение и измерението, свързано с околната среда. ЕС е убеден, че тези цели също трябва да отразяват стремежа на хората навсякъде по света за зачитане на правата на човека, правосъдие, демократично и отзивчиво управление и върховенство на закона. За разлика от ЦХР, които са изцяло съобразени с предизвикателствата, пред които са изправени развиващите се държави, ЦУР ще бъдат универсални и ще се отнасят както за богатите, така и за бедните страни.

„2015 година ни дава възможност да поговорим за политиката на ЕС за развитие, да разкажем за това, което вече е постигнато, за напредъка по отношение на Целите на хилядолетието за развитие и за действителната промяна, постигната благодарение на тези постижения в най-бедните държави по света. Нужно е обаче да надхвърлим рамките на миналите постижения и топли думи. 2015-а трябва да бъде и година на действие в областта на развитието, така че да остави истинско наследство в полза на развитието.“

Линда Макаван, председател на комисията по развитие

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОМОЩТА НА ЕС ЗА РАЗВИТИЕ

Права на човека и демокрацията

ЕС счита правата на човека едновременно за средство и за цел на сътрудничеството за развитие. Спазването на правата на човека се разглежда като съществено условие и способстващ фактор за устойчиво и приобщаващо развитие на човека. Правата на жените, децата и малцинствата са основни елементи на проектите на ЕС за сътрудничество за развитие. Демокрацията, доброто управление и върховенството на закона се считат за жизненоважни за развитието и са основен акцент – както се признава на световно равнище – в усилията на ЕС за сътрудничество за развитие, основани на собствения му опит и най-новата му история.

Отдаване на приоритет на най-бедните сред бедните

През следващите години 70 % от помощта на ЕС ще се предоставя на най-бедните държави, докато помощта за държавите с увеличаващо се богатство и увеличаващи се ресурси следва да бъдат намалена или постепенно да бъде прекратена.

Адаптиране на помощта към контекста и потребностите

Помощта може да приема различни форми, включително финансирането на дългосрочни комплексни програми, съгласувани с правителствата партньори и с други агенции за оказване на помощ. Освен това се осигуряват проекти, осъществявани от местни партньори или международни неправителствени организации за развитие, микрокредити и заеми, съчетани с безвъзмездни средства. Програмите за бюджетна подкрепа насочват средствата пряко в националните бюджети на развиващите се държави с цел финансирането на конкретни политики (например с акцент върху образованието и заетостта) или инфраструктурни нужди.

Участие

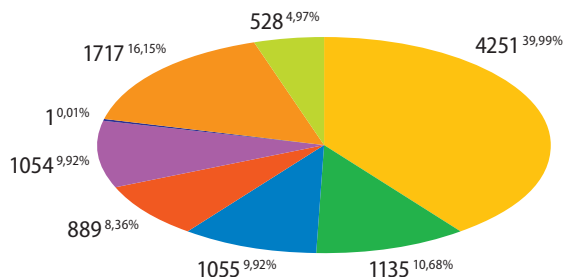
Развиващите се държави играят важна роля за определяне на това по какъв начин и къде се насочва помощта на ЕС. Парламентът се стреми да гарантира, че гражданското общество и националните парламенти също участват в определянето на приоритетите. Помощта от ЕС се съгласува във все по-голяма степен със стратегиите и приоритетите на партньорските държави. Когато обаче не са налице демократични структури, помощта на ЕС може да бъде насочена пряко към гражданското общество и местните общности.

Контрол и отчетност

Помощта на ЕС е подложена на строг контрол от страна на Европейския парламент, 28-те държави – членки на ЕС, и Европейската сметна палата, както и Европейската служба за борба с измамите. Комисията и делегациите на ЕС в държавите бенефициенти извършват контрол и проверки, както преди, така и след изплащането на средствата. Системите на развиващите се държави не винаги са толкова ефективни, колкото тези на богатите държави със силни институции; поради това все още съществуват рискове, но ЕС полага много усилия за ограничаването на тези рискове, като така се гарантира, че помощите достигат до хората, на които той има за цел да помогне.

РЕГИОНАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВЪНШНАТА ПОМОЩ НА ЕС ПРЕЗ 2014 Г. (НЕОКОНЧАТЕЛНИ ДАННИ)	Северна Африка (Магреб, Машрек)	5,09%
	Субсахарска Африка	44,35%
	Централна Америка и Карибите	5,06%
	Южна Америка	2,88%
	Близък изток	9,87%
	Централна Азия, Кавказ и субконтинент	8,46%
	Разширяване и Източно съседство	20,51%
	Източна Азия	2,92%
	Тихоокеански басейн	0,86%
	Общо	100,00%

ОФИЦИАЛНАТА ПОМОЩ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕС: ОТПУСНАТИ СУМИ (2014 г.) ПО СЕКТОРИ В МИЛИОНИ ЕВРО

СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛУГИ образование, здраве, вода, правителство и гражданско общество, други
ИКОНОМИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛУГИ транспорт, далекосъобщения, енергетика, други услуги
ПРОИЗВОДСТВО селско стопанство, горско стопанство и риболов, промишленост, добивна промишленост и строителство, търговия и туризъм
МНОГОСЕКТОРНИ ПРОЕКТИ околна среда, други
ХРАНИТЕЛНИ ПОМОЩИ И ОБЩО ПОДПОМАГАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ ДЕЙСТВИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЪЛГА
ХУМАНИТАРНА ПОМОЩ реагиране при извънредни ситуации, реконструкция, помощ и възстановяване, предотвратяване и готовност за бедствия
ДУГИ/НЕРАЗПРЕДЕЛЕНИ СУМИ административни разходи, неуточнени

РОЛЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ В ПОМОЩТА НА ЕС

Основната цел на Европейския парламент в контекста на сътрудничеството за развитие е да гарантира, че помощта на ЕС стига до хората, които най-много се нуждаят от нашата подкрепа, за да им помогне да достигнат своя потенциал, така че да могат да живеят по достоен начин. Това означава да се постави специален акцент върху правата на човека и предоставянето на основни здравни грижи, образование, както и демократично управление като предпоставки за това, устойчивото икономическо и социално развитие да бъде ползотворно за всички групи на обществото.

Европейският парламент следи за сътрудничеството за развитие посредством постоянната си комисия по развитие. Тази комисия е мястото, в която членовете на Европейския парламент се срещат, за да обсъждат въпроси като приоритетите при разпределянето на почти 5 милиарда евро от помощта, предоставена от бюджета на ЕС. Те също така обсъждат координацията между държавите донори и агенциите, както и изпълнението на програмите за предоставяне на помощ. Комисията по развитие си сътрудничи с други комисии на Европейския парламент с цел осигуряване на по-добра съвместимост на политиките на ЕС, като например в областта на търговията или селското стопанство, с целите за развитие. Това изискване за съгласуваност на политиките в интерес на развитието е предвидено в Договора от Лисабон.

При контрола върху законите, уреждащи помощта на ЕС за развитие, комисията по развитие кани длъжностни лица, заинтересовани страни и експерти от цял свят, за да установи какво е действително необходимо по места и да обсъди решения на проблемите. Членовете на комисията са в постоянен контакт с експертите в областта на помощта и гражданите, участващи в организации на гражданското общество, което допринася за информирано и демократично представително вземане на решения.

Огромно мнозинство от членовете на ЕП подкрепят силна политика за развитие на равнище ЕС, която акцентира върху изкореняването на бедността и е основана на неотменими човешки права за всички хора. Членовете на комисията по развитие знаят, че 85 % от европейските граждани смятат, че е важно да се помага на хората в развиващите се държави. Нещо повече, почти две трети от гражданите на ЕС смятат, че помощта за бедните държави следва да бъде приоритет за ЕС и че Съюзът следва да изпълни своите ангажменти за помощ от миналото и дори да ги увеличи.

ЕВРОПЕЙСКАТА ГОДИНА ЗА РАЗВИТИЕ – 2015 (ЕГР 2015) – ПРОЯВИ И ДЕЙНОСТИ

След официалното откриване в Рига (Латвия) на Европейската година за развитие през цялата година се организират мероприятия за повишаване на осведомеността от националните министерства и агенции за развитие, неправителствените организации за развитие, местните и регионалните органи и делегациите на ЕС в страни извън ЕС. Информационните бюра на Европейския парламент и представителствата на Комисията в европейските столици също организират мероприятия, в които ще участват редица членове на ЕП и длъжностни лица на ЕС.

Проявите включват семинари и дебати, лекции и специално сформирани групи, но също така и културни дейности, концерти, спортни прояви и други. Най-добрият начин за информиране относно различните дейности е да бъде следен уебсайтът EYD2015 или #EYD2015 в социалните медии. На фейсбук страницата на Европейския парламент стартира фотоконкурс за посетители на сайта въз основа на ежемесечните теми на ЕГР.

ЕГР 2015	януари	Европа и светът
МЕСЕЧНИ	февруари	Образование
ТЕМИ	март	Жени и момичета
	април	Здраве
	май	Мир и сигурност
	юни	Устойчив растеж, достойни работни места и предприятия
	юли	Деца и млади хора
	август	Хуманитарна помощ
	септември	Демография и миграция
	октомври	Продоволствена сигурност
	ноември	Устойчиво развитие и действия във връзка с климата
	декември	Права на човека и управление

Един от акцентите на ЕГР 2015 ще бъдат Европейските дни на развитието на 3 – 4 юни в Брюксел, където ще се съберат хиляди активисти в областта на развитието и високопоставени гости от развиващите се държави. Европейският парламент ще бъде домакин на заседанието на група на високо равнище. Ще бъдат поканени журналисти от целия ЕС. Точно преди Дните на развитието Комитетът на регионите ще събере на едно място почти хиляда представители на местните и регионалните органи в ЕС и техните партньори от развиващите се страни.

В рамките на подготовката за срещата на високо равнище на ООН относно целите за развитие след 2015 г., на която ще присъства делегация на членове на ЕП, комисията по развитие към Европейския парламент ще проведе публично изслушване относно целите за устойчиво развитие (ЦУР). Комисията също така възнамерява да обсъди с членовете на националните парламенти по какъв начин да бъдат осъществени новите цели. ЕГР 2015 ще завърши с официална заключителна конференция, организирана от Люксембург.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ НА:
europa.eu/eyd2015
europarl.europa.eu/eyd2015
#EYD2015

© Европейски съюз, 1995–2005 г. снимка: Olivier Grand / CIPOR

© World Bank / Alpha Faquir